

ЛОГОРОВАЊЕ ВОЈНИКА МАРТОВСКЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ

ПОГОДАК У ЦИЉ ОБУКЕ

Јединице Војске своје право обличје попримају тек када напусте касарне и гарнизоне. Вежбалишта и полигони, пуста пространства, одједном оживе у налету силе која их запоседа. Ту се стичу и заслужују печати у војничкој књижици, али и успомене за читав живот.

Е ојничке чизме тек у блату или прашину оправдавају своју сврху. Оне нису прављене да би биле чисте и угланцане – сем током јутарње смотре. Њихови ђоновци осмишљени су за врлет и недођију, а онај на чијим су ногама не може се звати војником док барем један пар не пошаље на „фурду“.

Пасуљанске ливаде, висораван међу Кучајским планинама, као да је природа предредила за место где војска може да увежба и провери све оно што није у стању у касарнама. Непредвидива планинска клима неретко искомпликује тактичку ситуацију, а путем се гази или блато или прашина – осим када је тле оковано ледом.

ДЕВЕТИ ДАН

Јутро 29. јуна. Изнад *Пасуљанских ливада* било је сунчано, можда и превише за „војнички укус“. Знојаво чело пешадијског водника око девет изјутра на контролно-пропусној станици Интервидовског полигона обећавало је подневну жегу.

Тако је почео девети дан стационарног логоровања војника мартовске генерације. Њихове колеге „децембарци“ били су први војници на редовном одслужењу војног рока у Војсци Србије који су тај задатак извршили према новој концепцији. Наиме, марта ове године Прва бригада Копнене војске организовала је стационарно логоровање за војнике на нивоу читавог састава, а три месеца касније тај задатак поверен је Четвртој бригади из Врања.

Пуковник Жељко Петровић

На тригонометру 719, упечатљивом врху, наша екипа затекла је пуковника Жељка Петровића, заменика команданта. Пуковник Петровић је у периоду од 21. до 30. јуна координирао рад свих јединица на полигону и састава логистике.

– Погледајте онај дим десно од Крчора – показује он у правцу планинског седла, око три километра од осматрачнице – изгледа да је пожар. Додуше, не постоји никаква шанса да смо га ми изазвали. Тамо немамо циљеве, а немогуће је да парче пројектила заврши у тој шуми. Али, ако га ми не угасимо, гасиће га цела Србија!

Касније смо сазнали, истина незванично, да се у том крају пожари подмећу не би ли се дозволила сеча нагорелих стабала. Дрво је вредна сировина, нарочито мештанима који производе креч.

– Овде је, на полигону, у једном моменту, боравило око 1.300 људи – војника и старешина из све четири бригаде Копнене војске, из Мешовите артиљеријске бригаде. Било је и припадника Специјалне бригаде – цео мали град. И, замислите, поред стотинак различитих, припремних, школских и јединичних гађања, како се то војничком терминологијом каже, те тактичких вежби са бојним гађањем, испоставило се да су највише посла имали противпожарци! Њима је ово, заиста, била паклена обука. Скоро сваки дан

Провера метеоролошких услова

горело је понегде, а ми не смо да дозволимо да Војска проузрокује било какву штету. Као што видите, санирамо и ону коју нисмо начинили – каже пуковник Петровић.

Логоровањем се завршава први период обуке војника на службу војног рока. Значајно је и за професионални састав, јер старешине користе сваку прилику да увежбају и обнове војничке вештине.

– Протеклих дана *Пасуљанама* су тућали тенкови, топови, све врсте стрељачког наоружања. Данас артиљерци из Мешовите артиљеријске бригаде гађају из топ-хаубице 152 милиметра, типа „жора“, „гвоздика“ и вишецевних ракетних бацача „огањ“ – објашњава командант и додаје да рика тако моћних оруђа на ватреном положају никада не оставља равнодушним.

Иза нас остаје осматрачница, исцртане радне карте, сектори гађања, прецизни артиљерци, брзи везисти.

■ АРТИЉЕРИЈСКИ ЕВЕРГРИН

„Пух“ је бректао уским, избразданим путем. Било које друго путничко возило тешко да би прешло тих дванаестак километара од логора до *Венца*, где су, на ватреном положају, три артиљеријске батерије.

– Овуда су већ прошле „гвоздике“ – каже потпуковник Дејан Петковић, начелник Одсека за оперативне послове и обуку у Команди Четврте бригаде, док кроз прозор шипа гледамо низ стрму провалију, обраслу буковом шумом. Умеће и прецизност возача тих неколико десетина тона тешких грдосија, остаје непознаница за неугог посматрача. Потпуковник Петковић, иначе искусни артиљерац, објашњавао нам је услут план активности на стрелишту.

– Јутрос рано војници су гађали из вишецевних бацача ракета „Пламен“, а сада ћемо имати прилику да пратимо и гађање припадника три батерије из састава Мешовите артиљеријске бригаде – каже наш саговорник.

После четрдесетак минута вожње обриси артиљеријских оруђа указаше се на пољани. Војници проверавају муницију и исправност

нишанских справа, мере углове – све те наизглед сложене радње нишки артиљерци обављали су рутински. Из далека се и не примећује разлика између њих и професионалаца.

Двадесетак метара иза уста цеви топ-хаубица 152 милиметра „нора“ идеално је место за посматрање гађања. Четири оруђа из састава 43. самоходног хаубичког артиљеријског дивизиона, овај пут чинила су једну батерију због превелике ширине фронта гађања, коју би она заузела у пуном бројном стању.

Потпоручници Никола Маринковић и Владимир Николић, заједно су, пре две године, продефиловали испред Дома Народне скупштине, а данас смело командују хаубичким водовима.

Никола је Шумадинац, родом из Шаторње, славног Карађорђевог краја. Страст према артиљерији, још у време када је био војни гимназијалац, довела га је до чина артиљеријског потпоручника. Породична традиција, љубав према војсци, отаџбини, све то проговара из његове гласне и одсечне команде.

– Артиљеријски „свергрин“... Од Церера и Кајмакчалана, до данас, променило се мало тога. Принцип је исти, све су остало нијансе... Технологија јесте узнапредовала, али без карте и снапара ништа – објашњава потпоручник Маринковић, пошто је послугама и командирима одељења издао последња упутства пред гађање.

На другој страни пољане загрмеше „гвоздике“. Прво основно оруђе, затим снап, и тако редом. Потпоручник Владимир Николић, Краљевчанин, објашњава разлике између вучне и самоходне артиљерије.

– Када је маневар у питању, самоходне хаубице су у несумњивој предности. Ипак је код „норе“ знатно већа брзина гађања. Команду чују сви и веома брзо могу да се заузму елементи, поправке... Код „гвоздика“ се све то обавља радио-везом, па је спорије – објашњава Николић.

На команду мајора Александра Мишића, командира батерије, војници заузеше места.

Последња упутства пред гађање – потпоручник Никола Маринковић

Спрема за марш

Николи и Владимиру у рукама снапори, а поглед не одвајају од младих артиљераца.

Прво опаљење... Нерви су на испиту...

– Пали! – разлеже се готово истовремено са риком топ-хаубица и облаком прашине.

Извештај са осматрачнице говори да је одступање по даљини веће него што би требало.

– Температура барутног пуњења је превисока – коментарише потпоручник Николић. Следе поправке. Поново хаубичка рика. Овог пута су „нашли“ мету. Затим рафал и плотун. Вод пешадије замишљеног противника претрпео је огромне губитке...

После „нора“, Венцем се проломио звук ракете, које су испалене из вишецевних бацача „огањ“. Рутински, све три ракете проналазе циљ.

На јесен ће Пасуљанским ливадама неки нови младићи цепати свој први пар војничких чизама. Биће то прилика да се подмлади крв Војске Србије и овери рад и труд који је сваки од старешина и војника уложио током три месеца обуке. Сваки погодак у мету потврдиће смисао њиховог боравка у униформи. А и мирис барута, кажу они искуснији, заувек ће им остати у ушима и носдрвама. ■

Александар ПЕТРОВИЋ
Снимио Даринмир БАЊДА